

ПРИРОДОМАТЕМАТИЧЕСКА ГИМНАЗИЯ

„СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

XVII математическо състезание „Вергил Крумов“

23.11.2013 година, Силистра

X клас

Време за работа: 180 минути

Регламент: Задачите от 1 до 5 се оценяват по 2 точки, задачи от 6 до 10 се оценяват с 3 точки. Задачите от 11 до 14 се оценяват по 4 точки за посочване на верен отговор. Задача 15 се оценява с 9 точки за пълно решение. Ако посочите “друг отговор” – напишете го.

1 зад. Ако $x^3 - y^3 = 117$ и $x - y = 3$, тогава стойността на xy е:

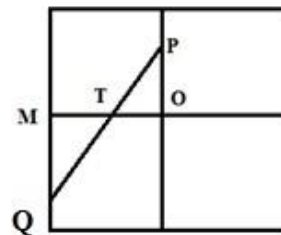
- А) 30; Б) 15; В) 10; Г) не може да се определи.

2 зад. Големият квадрат на чертежа има страна 14 см, а малките квадрати са получени при съединяване на средите на срещуположните му страни. Ако $PO = 5$ см, $TO = 3$ см и $MQ = y$, то стойността на y е:

- А) 5; Б) 6; В) $6\frac{2}{3}$; Г) $6\frac{5}{8}$;

3 зад. Дадена е функцията $f(x) = ax^2 + 7x + \frac{49}{4a}$, $a \neq 0$. За графиката на $f(x)$ винаги е вярно:

- А) пресича абсцисната ос; Б) допира се до абсцисната ос
В) допира се до ординатната ос; Г) има минимум.

4 зад. Ако α е остър ъгъл и $\cotg \alpha = \frac{3}{4}$, то стойността на израза $\frac{3 \operatorname{tg} \alpha}{\cos \alpha - \sin \alpha}$ е:

- А) $\frac{4}{5}$; Б) - 20; В) $-\frac{4}{5}$; Г) друг отговор.

5 зад. Ако $x = 45^\circ$ е решение на уравнението: $\sin^2 x + a \sin x \cos x - 3 \cos^2 x = 0$, то:

- А) $a = 2$; Б) $a = \frac{1}{2}$; В) $a = 0$; Г) друг отговор.

6 зад. Корените на уравнението $\sqrt{4x - x^2 + 1} = -2x$ са:

А) 1; Б) $-\frac{1}{5}$; В) 1 и $-\frac{1}{5}$; Г) друг отговор.

7 зад. Ако $16^x + 16^{-x} = 47$, то $4^x + 4^{-x}$ е равно на:

А) 7; Б) 49; В) $\sqrt{47}$; Г) друг отговор.

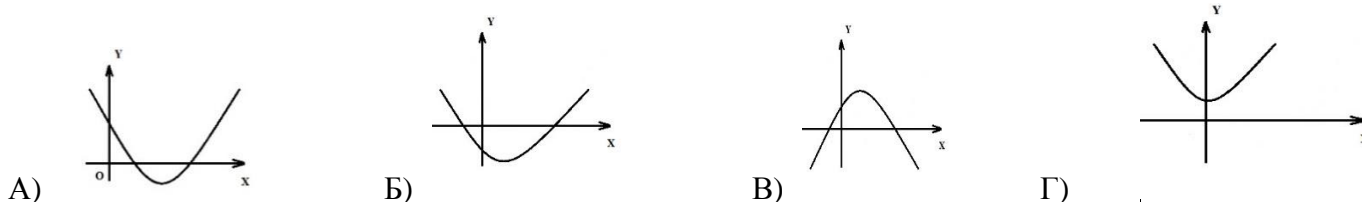
8 зад. Ако $\sin \alpha = \frac{1}{5}$, то стойността на израза $(\operatorname{tg} \alpha + \operatorname{cotg} \alpha) \operatorname{cotg} \alpha$ е:

А) 5; Б) 25; В) $\sqrt{24}$; Г) друг отговор.

9 зад. Уравнението $ax^2 - x + a = 0$ няма реални корени, ако:

А) $a \in (-\frac{1}{2}; \frac{1}{2})$; Б) $a \in (-\frac{1}{2}; \frac{1}{2}) \setminus \{0\}$; В) $a \in (-\infty; -\frac{1}{2}) \cup (\frac{1}{2}; +\infty)$; Г) $a = 0$.

10 зад. Ако $f(x) = 9x^2 - 6x - 5$, то графиката ѝ може да е:

(За задачи от 11 до 14 се изисква да поставите само верния отговор на задачата)

11 зад. За кои стойности на параметъра a уравнението $|x^2 - 6x + 5| = a$ има два различни реални корена?

12 зад. Решенията на неравенството $\frac{4x^3 - x^4 - 3x^2}{2x^2 - 5x - 3} \leq 0$ са:.....

13 зад. Намерете лицето на триъгълник с върхове пресечните точки на графиките на функциите:

$$f_1(x) = \frac{4}{3}x + \frac{5}{3}; \quad f_2(x) = -5x + 8; \quad f_3(x) = -\frac{1}{4}x - \frac{3}{2}$$

14 зад. В шахматен турнир между 7 приятели били разпределени общо 59 точки. Всеки е играл с всеки от останалите точно 1 среща. При победа победителят получавал по 3 точки, а победеният – 0 точки. При равен резултат (реми) и двамата играчи получавали по 1 точка. Колко от срещите са завършили с реми и ако победителят е бил само един, какъв е най-малкият брой точки, с които той е завършил турнира?

15 зад. (Изисква се пълно решение на задачата)

В равнобедрен трапец ABCD основите AB и CD се отнасят тъй както 5:1. Петата на перпендикуляра AM към бедрото BC (M ∈ BC) е вътрешна точка за BC. Ако AM=BC, пресметнете синуса на ъгъла при по-голямата основа на трапеца.

X клас

Отговори:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	13
В	В	Б	Б	А	Б	А	Б	В	Б	9,5

11. зад. $a \in \{0\} \cup (4; +\infty)$ **4 т. = 1т. за {0} + 3т.**

12. зад. $x \in \left(-\infty; -\frac{1}{2}\right) \cup \{0\} \cup [1; +\infty) \setminus \{3\}$ **4 т. = 1т. + 1т. + 1т. + 1т.**

14 зад. Отг. 4 и 10 точки **4 т. = 2т. + 2т.**

Срещите са $\frac{7.6}{2} = 21$; $21.2=42$ т. ако всички срещи са реми. $59 - 42 = 17$ т. за допълване \Rightarrow 17 срещи са завършили с победител $\Rightarrow 21 - 17 = 4$ срещи са завършили реми. $59 : 7 = 8(\text{ост.}3) \Rightarrow$ от принципа на Дирихме минималния брой точки може да е 9, но тогава още 1 ще е с 9 точки и победителят няма да е 1 \Rightarrow Точките на победителя са поне 10. Следния пример показва, че това е възможно.

Номер на състезателя	I	II	III	IV	V	VI	VII	Общо
Победи	3	3	3	2	2	2	2	17
Реми	1	0	0	2	2	2	1	4
Загуби	2	3	3	2	2	2	3	17
Точки	10	9	9	8	8	8	7	59

15 зад. Решение:

$AB:CD=5:1 \Rightarrow AB=5x; CD=x$. Нека $CH \perp AB, H \in AB$.

От ΔABM ($\sphericalangle M = 90^\circ, \sphericalangle B = \beta$) $\Rightarrow \sin \beta = \frac{AM}{AB}$

От ΔBCH ($\sphericalangle H = 90^\circ$) $\Rightarrow \sin \beta = \frac{CH}{CB} \Rightarrow \frac{AM}{AB} = \frac{CH}{CB}$

$\Rightarrow AM \cdot CB = AB \cdot CH$. **3т.**

Нека $AM=CB=a \Rightarrow a^2=AB \cdot CH$ (1)

Ако $DH_1 \perp AB, H_1 \in AB \Rightarrow H_1HCD$ – правоъгълник.

$\Rightarrow H_1H=CD=x, BH=AH_1=2x$ ($\Delta AH_1D \sim \Delta BHC$) **1т.**

От ПТ за $\Delta BCH \Rightarrow CH = \sqrt{a^2 - 4x^2}$ (2) **1т.**

От (1) и (2) $\Rightarrow a^2 = 5x\sqrt{a^2 - 4x^2} \Leftrightarrow a^4 = 25x^2(a^2 - 4x^2) \Leftrightarrow 100x^4 - 25a^2x^2 + a^4 = 0$

$\Rightarrow x_1 = \frac{a}{\sqrt{5}}, x_2 = \frac{a}{2\sqrt{5}} \Rightarrow h_1 = \frac{a}{\sqrt{5}}, h_2 = \frac{a}{2\sqrt{5}}; \sin \beta_1 = \frac{1}{\sqrt{5}}, \sin \beta_2 = \frac{2}{\sqrt{5}} = \frac{2\sqrt{5}}{5}; \cos \beta_1 = \frac{2\sqrt{5}}{5}; \cos \beta_2 = \frac{\sqrt{5}}{5}$

$\Rightarrow BM_1 = 5x_1 \cos \beta_1 = 5 \frac{a}{\sqrt{5}} \frac{2}{\sqrt{5}} = 2a > a \Rightarrow M$ външна за BC .

$BM_2 = 5x_2 \cos \beta_2 = 5 \frac{a}{2\sqrt{5}} \frac{\sqrt{5}}{5} = \frac{a}{2} < a \Rightarrow M$ вътрешна за BC **3т.**

Отговор: $\sin \alpha = \sin \beta = \frac{2\sqrt{5}}{5}$ **1т.**

